

KÉP
ÉS HANGIrodalmi
nagyasszony

Az irodalomtörténeti csemegéket sorakoztató műsor kötetlen csülökvagdallással kezdődött és hasonló keresetlenséggel folytatódott. De mit is várhatnánk mást felszabadult stílusú, de gyakran nagy kérdéseket érintő beszélgetésnél, ha a kérdező (és egyben a csülökszabdáló is) Eörsi István, beszélgetőtársa pedig, maga az ünnepelet, a nyolcvanesztendős Vezér Erzsébet. Valaha mindketten dolgoztak a Petőfi Irodalmi Múzeumban, ahol Vezér Erzsébet felfalált magának egy műfajt: a hangzó emlékek gyűjtését. Csodás anyagából a múlt hét estéin hallhattunk a Kossuth Rádió műsorában részleteket. Bródy Sándor és Szép Ernő hangja csendült fel, Karinthyé, Hatvany Bertalané. Megszólalt Gyömrői Edit is, aki félretéve a haragot (joggal neheztelt, hiszen Magyarországon sokan őt, József Attila pszichoanalitikusát tették felelőssé a költő haláláért), őszintén, melegen beszélt Attilával kapcsolatos emlékeiről. És megajándékozta a senkit, semmit, csak önmagát és a magyar irodalom elhivatottjait képviselő, interjúkészítő Vezér Erzsébetet egy csomó József Attila kézirattal.

Az anyag jó helyre került. Vezér Erzsébet mindig is jól sáfárkodott a hozzá jutott értékekkel: interjúkkal, kéziratokkal és emberi érzelmekkel. Múzeum, hangdokumentum őrzi az öröklétnek találkozásait a századelőn még élő nagyokkal Lesznai Annától Dienes Valériáig, és barátai őrzik az ő barátságát. Ha kellett tanáccsal, ha kellett pénzzel támogatatta a demokratikus ellenzéket, mint elmondták, mindig forradalmi volt, tudta mi ellen, és miért kell lázadni. Így aztán most, a születésnapon (melynek felvételét, ki tudja miért, majd egy év késéssel mutatta be a televízió szombaton az 1-es csatornán) nála húsz, harminc, negyven évvel fiatalabbak vették körül szeretettel. Kitűnő ötlet volt a szerkesztőktől, hogy az Eörsi-féle születésnapi „zsúrt” felvették: így hitelesen be is mutatták, amit sok — a közéletből ismert — barát elmondott Radnóti Sándortól Fodor Gáborig, hogy mennyire fontos volt nekik a sokat tudó és sokat értő asszony figyelme, türelme, tanácsa. Az, hogy mindig volt és van számukra. Szeretnénk, ha ez még sokáig így maradna!

molnár ■